

Приватний вищий навчальний заклад а
«Буковинський університет»
Юридичний факультет
Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 7 від 18 лютого 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
Степана КЕЛЬБЯ/
« 18 » лютого 2025 р.

СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Кримінальне право»

Освітньо-професійна програма:	<u>Право</u>
Спеціальність:	<u>081 «Право»</u>
Галузь знань:	<u>08 «Право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>юридичний</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	<u>КОРИСТІН Олександр Євгенійович, професор кафедри фундаментальних юридичних дисциплін</u>
Профайл викладача	<u>https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/</u>
E-mail:	<u>alex@korystin.pro</u>
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Кримінальне право» є обов'язковою складовою навчального плану підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» в обсязі 300 годин, з яких для здобувачів денної та заочної форми навчання передбачено: лекцій – 100 год., практичних занять – 80 год., роботи – 120 годин., та для здобувачів заочної форми навчання: лекцій – 20 год., практичних занять – 16 год., та самостійної роботи – 264 год. Навчальна дисципліна побудована відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS) і складається з 10 кредитів. Форма підсумкового контролю – залік – 3 семестр, екзамен – 4 семестр.

Кримінальне право – це одна з галузей права України, яка є сукупністю юридичних норм, встановлених державою і санкціонованих її примусовою силою, що виникають із факту вчинення злочину. Навчальна дисципліна вивчає основні теоретичні положення сучасної науки кримінального права та практику їх застосування. Дисципліна належить до фундаментальних і профілюючих. Нею передбачається вивчення комплексу кримінально-правових інститутів кримінального права та основних положень Закону про кримінальну відповідальність, постанов Пленуму Верховного Суду України, рішень Конституційного Суду України та рішень Європейського суду з прав людини. Її призначенням є опанування здобувачами теоретичного матеріалу згідно з навчальною програмою дисципліни.

2. Мета і завдання дисципліни

Предметом навчальної дисципліни – набуття здобувачами вищої освіти знань з питань кримінального права України, зокрема засвоєння основних положень кримінального законодавства України, поняття злочину, складу злочину, кримінальної відповідальності та покарання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінальне право» є вивчення основоположних інститутів загальної та особливої частини кримінального права, а також для правильного практичного застосування норм Кримінального кодексу України, що передбачає засвоєння здобувачами вищої освіти різних теоретичних концепцій, дискусійних положень, вміння критичного осмислення проблемних питань, розвитку правового мислення, що допоможе правильно зорієнтуватися в матеріалі і визначитися з конкретним обсягом інформації, правильного уявлення про базисні положення кримінального права що дозволять визначити усі обставини вчинення злочину, правильно кваліфікувати злочинне діяння, призначити вид покарання та визначити його міру у відповідності із суспільною небезпечністю вчиненого діяння, а також обґрунтувати необхідність криміналізації або декриміналізації певного протиправного діяння.

Основними *цілями (завданнями)* дисципліни «Кримінальне право» (Загальна частина) є:

- формування у здобувачів глибоких теоретичних та практичних знань, щодо використання їх у своїй професійній діяльності;
- вивчення курсу має сприяти вихованню у здобувачів поважного ставлення до кримінального закону як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань;

до основних завдань курсу «Кримінальне право» (Особлива частина) належить:

- вивчення здобувачами норм, що встановлюють, які конкретні суспільно небезпечні діяння є злочинами, які види покарань і в яких межах можуть бути застосовані до осіб, що їх вчинили;
- розвиток навичок самостійного вирішення наукових та практичних проблем кримінального права;
- формування у здобувачів базових знань про основні склади злочинів, які містять Особлива частина Кримінального права;
- аналіз та узагальнення судової практики в сфері застосування кримінального законодавства.

Результати навчання за дисципліною. Після проходження курсу здобувачі будуть знати: положення чинного законодавства; поняття, предмет, принципи та основні положення Кримінального кодексу України; поняття та види основних складів злочину; положення рішень Конституційного Суду України та положення постанов Пленуму Верховного Суду України щодо окремих проблемних питань застосування кримінального законодавства на практиці; основні положення науки кримінального права.

вміти: самостійно аналізувати норми чинного кримінального законодавства; визначати окремі види злочинів, самостійно проводити кваліфікацію злочинів; вміти розмежовувати кримінально-правові норми між собою та відмежовувати їх від інших суспільно небезпечних діянь; застосовувати норми кримінального права на практиці; аргументувати своє рішення щодо питання кримінальної відповідальності осіб, винних у вчиненні злочину, посилаючись на положення чинного кримінального закону, положення рішень Конституційного Суду України та положення Пленуму Верховного Суду України; аналізувати навчальну та наукову літературу, а також аналізувати та узагальнювати судову практику в галузі кримінального права.

3. Пререквізити

Вивчення курсу передбачає наявність системних та ґрунтовних знань із курсу – «Конституційне право України», «Антикорупція та доброчесність». Синхронний, паралельний зв'язок може бути з такими навчальними дисциплінами, як: «Теорія держави і права».

4. Компетентності та результати навчання

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньо-професійної програми, формуються наступні:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати у команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення і діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Отримуються наступні програмні результати навчання (РН):

РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (Загальної частини 1-20, теми Особливої частини 1-20).

РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (теми Загальної частини 1-20, теми Особливої частини 1-20).

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (теми Загальної частини 11-20, теми Особливої частини 1-20).

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (теми Загальної частини 1-20, теми Особливої частини 1-20).

РН18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (теми Загальної частини 1-20, теми Особливої частини 1-20).

РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (теми Загальної частини 1-20, теми Особливої частини 1-20).

5. Зміст навчальної дисципліни

Кримінальне право (Загальна частина) 3 семестр Змістовний модуль I

- Тема 1. Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.
Наука кримінального права.
- Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність.
- Тема 3. Кримінальна відповідальність.
- Тема 4. Злочини і його види.
- Тема 6. Склад злочину.
- Тема 7. Об'єкт і предмет злочину.
- Тема 8. Об'єктивна сторона злочину.
- Тема 9. Суб'єкт злочину.
- Тема 10. Суб'єктивна сторона злочину.

Кримінальне право (Загальна частина) 3 семестр Змістовний модуль II

- Тема 11. Співучасть у злочині.
- Тема 12. Множина злочинів.
- Тема 13. Обставини, що виключають злочинність діяння.
- Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності.
- Тема 15. Покарання та його види.
- Тема 16. Призначення покарання.
- Тема 17. Звільнення від покарання та його відбування.
- Тема 18. Судимість. Погашення і зняття судимості.
- Тема 19. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.
- Тема 20. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Кримінальне право (Особлива частина) 4 семестр Змістовний модуль I

- Тема 1. Злочини проти основ національної безпеки України.
- Тема 2. Злочини проти життя та здоров'я особи.
- Тема 3. Злочини проти волі, честі та гідності особи.
- Тема 4. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Кримінальне право (Особлива частина) 4 семестр Змістовний модуль II

Тема 5. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Тема 6. Злочини проти власності.

Тема 7. Злочини у сфері господарської діяльності.

Тема 8. Злочини проти довкілля.

Тема 9. Злочини проти громадської безпеки.

Кримінальне право (Особлива частина)

4 семестр

Змістовний модуль III

Тема 10. Злочини проти безпеки виробництва.

Тема 11. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Тема 12. Злочини проти громадського порядку та моральності.

Тема 13. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Тема 14. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів.

Кримінальне право (Особлива частина)

4 семестр

Змістовний модуль IV

Тема 15. Злочини проти авторитету органів влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та злочини проти журналістів.

Тема 16. Злочини у сфері ЕОМ (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Тема 17. Злочини у сфері службової діяльності.

Тема 18. Злочини проти правосуддя.

Тема 19. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).

Тема 20. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

При викладанні тем використовуються інформаційні технології навчання: презентації та робота з електронними ресурсами.

При підготовці до занять та виконанні самостійної роботи здобувачу рекомендується використовувати Робочу програму з навчальної дисципліни «Кримінальне право» та Навчально-методичні рекомендації з кримінального права.

6. Система контролю та оцінювання

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECES.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно
82-89	B	Добре	Добре
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Кримінальне право»

Загальна частина

3-й семестр

Залік:

Поточний контроль (максимальна кількість балів)		Загальна максимальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Кримінальне право»

Особлива частина

4-й семестр

Екзамен:

Поточний контроль (максимальна кількість балів)		Екзамен	Загальна максимальна кількість балів
Модуль I	Модуль II		
35	35	30	100

Політика академічної доброчесності

Здобувач повинен ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет», яке міститься у вільному доступі на офіційному сайті університету. Здобувач повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх

індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Використання можливостей штучного інтелекту може мати місце в обмеженому ряді випадків, у кожному разі із погодженням з викладачем.

Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України (зі змін., і допов.). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
2. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14..>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. №5076-VI. – Голос України. - 2012. - 14.08.2012. - №148-149.
5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2018. – 1104 с. 4.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 10-те вид., переробл. та допов. – Київ : ВД «Дакор», 2020. – 1360 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України [Текст] / за заг. ред. Литвинова О. М. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 528 с.
8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Злочини проти власності / За ред. М. І. Хавронюка. – Київ : Дакор, 2018. – 448 с.
9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Станом на 20 січня 2018 року / За заг. ред. Глунька В. В. – Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 784 с.
10. Постанови пленумів Верховного суду України та вищих спеціалізованих судів України в кримінальних та адміністративних провадженнях : (ОФЦ. ТЕКСТ) / Упоряд. С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2017. – 736 с
11. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві / Упорядник Вереша Р. В. – К. : Алерта, 2018. – 280 с.

Основний

- 1.Кримінальне право : Особлива частина : підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – [2-ге вид.]. – Київ : Дакор, 2018. – 786 с.
- 2.Кримінальне право України : у питаннях та відповідях : навч. посібн. / Литвинов О. М., Житний О. О., Клемпарський М. М. та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. – МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. – 328 с.
- 3.Кримінальне право України. Загальна частина : зб. задач / За заг. ред. д.ю.н., проф. Савченка А. В. та к.ю.н., доц. Шармар О. М. Київ : НАВС, 2018. – 108 с.
- 4.Кримінальне право України. Загальна частина : навчальний посібник / [В. М. Трубников, М. В. Даньшин, О. О. Житний та ін.] ; за заг. ред. В. М. Трубникова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 444 с.
- 5.Кримінальне право України. Особлива частина : зб. задач / За заг. ред. д.ю.н., проф. Савченка А. В. та к.ю.н., доц. Мостепанюк Л. О. Київ : НАВС, 2018. – 101 с.
- 6.Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.І. Борисов, В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – [5-те вид., переробл. і допов.]. – Х. : Право, 2018. – 528 с.
- 7.Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. проф. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – [5-те вид., переробл. і допов.]. – Х. : Право, 2019. – 680 с.
- 8.Берзін П. С. Кримінальне право : Загальна частина : підручник у 3-х т. Т.1. Загальні засади. – К. : Дакор, 2019. – 404 с.
- 9.Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. – Т. 17 : Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.. ; Нац. Акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2020. – 1064 с.
- 10.Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р. В. Вереша ; Акад. адвокатури України. – [5-те вид., перероб. та допов.]. – Київ : Алерта, 2019. – 359 с.
- 11.Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право : навчальний посібник [Текст] / За заг. ред. М. І. Хавронюка. – К. : Ваіте, 2019. – 944 с.
- 12.Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. / В. П. Ємельянов. – Харків : Право, 2018. – 142 с.
- 13.Сливич І. І. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / І. І. Сливич, Я. В. Ступник ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т». – Ужгород ; Херсон : Гельветика, 2017. – 655 с.
- 14.Сучасне кримінальне право України : Курс лекцій /А.В. Савченко, В. В. Кузнецов, О. Ф. Штанько. – [2-е вид.] – К. : Вид. Паливода А.В., 2016. – 208 с.
- 15.Теорія кваліфікації злочинів : підручник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко ; за заг. ред. д.ю.н. В. І. Шакуна. – [5-е вид., перероб.] – К.: Алерта, 2019. – 316 с.
- 16.Тютюгін В. І. Кримінальне право : Загальна частина : навч. посібн. / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко. – [2-ге вид. перероб. та допов.]. – Х. : Право, 2017. – 202 с.
- 17.Тютюгін В. І. Кримінальне право : Особлива частина : навч. посібн. / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко. – [2-ге вид. перероб. та допов.]. – Х. : Право, 2017. – 160 с.
- 18.Українське кримінальне право. Загальна частина : підручник / [Берзін П. С. та ін.] ; за заг. ред. В. Навроцького. – К. : Юрінком Інтер, 2019. – 711 с.
- 19.Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник. – Харків. : Фенікс, 2018. – 394 с.

Додатковий

1. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. 2-ге вид. К. : Центр учб. л-ри, 2018. 320 с.
2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2019. 944 с.

3. Житний О. О. Кримінальне право України: Загальна частина (у схемах та таблицях): Навч. посіб. Х.: Одіссей, 2018. 200 с.
4. Кримінальне право (Загальна частина): підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки. Х.: Вид -во ХНУВС, 2018. 378 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: [підручник] / за ред. М.І.Мельника, В. А. Клименка. Вид. 5-те, переробл. та доповн. — К.: Атіка, 2019. 408 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. / за ред. М.І.Колос. К.: Атіка, 2017. 608 с.
7. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посібник / за ред. П.П.Михайленко. К: СПД Карпук С. В. 2016. 440 с.
8. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / за ред. А.С.Беніцького, В. С. Гуславського, О. О. Дудорова, Б. Г. Розовського. К.: Істина, 2018. 1121 с.
9. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. 4 -те вид., переробл. і допов. Х.: Право, 2020. 454 с.
10. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник /за заг. ред. Стрельцова Є.Л. [4-е вид., перероб. і доповн.]. Х.: Одіссей. 2019. 328 с.
11. Кримінальне право України: Особлива частина: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. 4-те вид., переробл. і допов. Х.: Право, 2020. 605 с.
12. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / за ред. М.І.Мельника, В. А. Клименка. Вид. 5-те, переробл. та доповн. К.: Атіка, 2019. 744 с.
13. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за ред. М.І.Мельника, В. А. Клименка. Вид. 5-те, переробл. та доповн. К.: Атіка, 2019. 744 с.
14. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за заг. ред. Стрельцова Є. Л. 4-е вид. Х.: Одіссей, 2019. 496 с.
15. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / відп. ред. Є. Л. Стрельцов. 5-те вид. Х. : Одіссей, 2020. 328 с.
16. Кримінальне право (Загальна частина): навчальний посібник / укл. Сосніна О.В. Львів: Львівська комерційна академія, 2021. 307 с.

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-сайт Президента України <https://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду <http://supreme.court.gov.ua/supreme/>
5. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України <http://www.ccu.gov.ua>
6. Судова влада України <http://www.court.gov.ua/>
7. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства України <http://www.minregion.gov.ua>
8. Європейський суд з прав людини// <https://www.echr.coe.int>
9. Верховний Суд України :<http://www.scourt.gov.ua>

10. Міністерство Юстиції України: <http://www.minjust.gov.ua>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://www.court.gov.ua>
12. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України: <http://www.gp.gov.ua/>.
13. Офіційний веб-портал судової влади України: <http://court.gov.ua/>.
14. Офіційний сайт Національної академії внутрішніх справ: <https://www.naiu.kiev.ua/>. 7.
15. Офіційний сайт «Вісника Кримінологічної асоціації України»: <http://www.visnikkau.org/>.